

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
त्रिभुवन विश्वविद्यालय
ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पस घोराखोरी
चम्पादेवी गाउँपालिका-६, ओखलढुङ्गा

मिति: २०८०/०८/०९

चौधौं क्याम्पस सभामा प्रस्तुत वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आदरणीय अध्यक्षज्यू, प्रमुख अतिथि, क्याम्पस सभाका सदस्यज्यूहरू

१. क्याम्पसको पृष्ठभूमि

ओखलढुङ्गा जिल्लाको सदरमुकामबाट करिब ३६ किमि पश्चिम भागमा पर्ने चम्पादेवी गापा वडा नं. ६ घोराखोरीमा उच्च शिक्षाको स्थानीय र राष्ट्रिय आवश्यकता पूरा गरी आजको जटिल विश्वको विविध समस्याहरूसँग जुध्न सक्ने सक्षम जनशक्ति निर्माणका निम्ति समयसापेक्ष गुणात्मक र व्यावहारिक शिक्षा प्रदान गर्ने लक्ष्य लिई जनताको सहभागिता र जनसमुदायकै सहयोगमा श्री ज्ञान प्रकाश माविको पृष्ठभूमिमा रहेर यस ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पसको स्थापना भएको हो । त्रिवि शिक्षाशास्त्र संकायबाट विसं. २०६५ साल माघ १३ गते सम्बन्धन लिई विधिवत् रूपमा तत्कालीन अर्थमन्त्री प्रकाशशरण महतबाट यो क्याम्पसको विसं. २०६५ साल फागुन २९ गते उद्घाटन भएको थियो । जुन यस भेगको उच्च शिक्षा विकासको कोसेढुङ्गा साबित भएको छ ।

त्रिवि मापदण्ड पूरा गर्नुपर्ने र भौगोलिक विकटता, आर्थिक रूपले पिछडिएका समुदायबाट व्यवस्थापन गर्ने गरी आर्थिक व्यवस्थापन गर्नुपर्नेजस्ता विषयहरू यसका कठिनाइहरू थिए । यस परिस्थितिमा पूर्ण सामुदायिक सेवामूलक दुर्गम ग्रामीण स्तर तथा समुदायको प्रयासमा सञ्चालित यस क्याम्पसले प्रत्यक्ष रूपमा यस भेगका चम्पादेवी, लिखु र सुनकोसी गापा लगायतका क्षेत्रहरूका विद्यालय शिक्षा (कक्षा १२) पूरा गरेका विद्यार्थीहरू तथा सहरी र महँगो क्याम्पसमा पढ्न तथा अध्ययन गर्न आर्थिक पहुँच नभएका विद्यार्थीहरूलाई शिक्षाशास्त्र संकायअन्तर्गतको स्नातक तहको उच्च शिक्षा घरदैलोमा उपलब्ध गराउँदै आएको छ । विशेषगरी यस भेगका गरिब, दलित, छोरी, बुहारी, जनजाति आदिलाई छात्रवृत्तिसमेत प्रदान गरी उच्च शिक्षा उपलब्ध गराउँदै आएको यहाँहरूलाई सर्वविदितै छ ।

यस गरिमामय घडीमा यस क्याम्पसको स्थापनाकालदेखि निरन्तर आफ्नो सक्रिय योगदान र उत्प्रेरणा प्रदान गर्नुहुने हाम्रा अग्रज, समाजसेवी, शिक्षाप्रेमी महानुभावहरूप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

भौतिक रूपमा स्थापित हुनका लागि आर्थिक हैसियत सबल हुनुपर्छ जुन यसको मुख्य चुनौती हो । यस

विविध (क्याम्पसको वार्षिक प्रतिवेदन)

क्याम्पसले स्थापनाकालदेखि नै निरन्तर रूपमा विभिन्न चुनौतीहरू सामना गर्दै आइरहेका अवगत गराउँदछु । तसर्थ यस घडीमा सबै चुनौतीहरूको सामना गर्दै क्याम्पसको भौतिक, आर्थिक, शैक्षिक विकासका निमित्त यहाँहरूको अमूल्य साथ-सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

२. क्याम्पसको शैक्षिक अवस्था र शैक्षिक प्रगति

यस क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थी र उत्तीर्ण प्रतिशतलगायतका पक्षहरूलाई आधारहरू मानेर यस क्याम्पसको देहायअनुसारको शैक्षिक प्रगति प्रस्तुत गरिएको छ ।

विश्वव्यापी महामारी कोभिड-१९को कारण शै.स.२०७७/०७८ को शैक्षिक कार्यतालिका पूर्ण रूपमा प्रभावित रह्यो । यस क्याम्पसमा शै.स.२०७७/०७८ मा प्रथम वर्षमा ६८ जना विद्यार्थीहरू भर्ना भई रजिस्ट्रेशन कायम गरिएको थियो । गत सालभन्दा शै.स.२०७६/०७७ बाट विद्यार्थीहरूको भर्नादरको संख्या बढिरहेको छ । यसरी शै.स.२०७८/०७९ मा प्रथम वर्षमा ५० जनाभन्दा बढी भर्ना हुने अनुमान गरिए पनि विभिन्न कारणले शै.स.२०७८/०७९ मा ४२ जना मात्र भर्ना भई त्यसको रजिस्ट्रेशन कायम गरिएको छ भने शै.स.२०७९/०८० मा ४९ जना विद्यार्थीहरू भर्ना भएका छन् । यसरी विभिन्न कारणले त्रिविको शैक्षिक कार्यतालिका प्रभावित भएर दोस्रो वर्षमा नयाँ २ वटा ब्याच रहेका छन् जसमा नयाँ दोस्रो वर्षमा ४९ जना छन् भने पुराना दोस्रो वर्षमा ४२ जना छन् । त्यस्तै तेस्रो वर्षमा ६८ जना र चौथो वर्षमा ६७ जना गरी जम्मा २७८ जना विद्यार्थीहरू नियमित रूपमा अध्ययनरत रहेका छन् । जसमध्ये छात्राको संख्या १७७ जना अर्थात् ६४.३९ प्रतिशत र छात्रको संख्या ९७ जना अर्थात् ३५.६१ प्रतिशत रहेको छ । त्यस्तै क्याम्पसले ३ वटा ऐच्छिक विषयहरू नेपाली, अंग्रेजी र जनसंख्या विषयको पठनपाठन सञ्चालन गर्दै आएको छ । यस क्याम्पसको शै.स.२०७९/०८० को बीएड चौथो वर्षको नियमित परीक्षामा १९ जना विद्यार्थी सहभागी भएका थिए, जसमा ४ जना विद्यार्थी अर्थात् २१.०५ प्रतिशत विद्यार्थीहरू उत्तीर्ण भएका छन् भने पहिलो वर्षमा २ वटा ब्याच थिए, जुन नयाँ पहिलो वर्षबाट ४९ जना र पुरानो पहिलो वर्षबाट ४२ जना नियमित परीक्षामा सामेल भएका थिए, जसको नतिजा आउन बाँकी छ । दोस्रो वर्षमा नियमित परीक्षामा सामेल ५८ जना थिए जसको नतिजा आउन बाँकी छ । तेस्रो वर्षमा नियमित परीक्षामा सामेल ५८ जना थिए जसको नतिजा आउन बाँकी छ । शै.स.२०७८/०७९ को प्रथम वर्षको परीक्षा हुन बाँकी छ ।

२.१ क्याम्पसको विद्यार्थी भर्ना प्रवृत्ति विश्लेषण

यस क्याम्पसको गत तीन वर्षयताको विद्यार्थी भर्ना प्रवृत्तिलाई निम्नलिखित तालिकाबाट विश्लेषण गर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. १

विद्यार्थी भर्ना प्रवृत्ति विश्लेषण

शैक्षिक वर्ष	जम्मा भर्ना पहिलो वर्ष	छात्र	छात्रा	जनजाति		दलित		कैफियत
				छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	
२०७६/०७७	६७	२४	४३	१३	२१	३	४	हाल चौथो वर्ष
२०७७/०७८	६८	१७	५१	७	५	-	२	हाल तेस्रो वर्ष

विविध (क्याम्पसको वार्षिक प्रतिवेदन)

२०७८/०७९	४२	१४	२८	७	८	२	३	हाल पुरानो दोस्रो वर्ष
२०७९/०८०	४९	२६	२३	४	५	४	१	हाल नयाँ दोस्रो वर्ष
२०८०/२०८१	५२	१८	३४	४	६	२	४	हाल पहिलो वर्ष
जम्मा	२७८	९९	१७९	३५	४२	११	१४	

स्रोत : ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पसको भर्ना रजिस्टर

प्रस्तुत तालिका-१ लाई विश्लेषण गर्दा यस क्याम्पसमा गत तीन वर्षमा पहिलो वर्षमा भर्ना भएका विद्यार्थी संख्यालाई अध्ययन गर्दा विद्यार्थीको भर्ना दर शै.स. २०७६/०७७ मा ६७ जना रहेकोमा शै.स. २०७७/०७८ मा ६८ जना रहेकोमा शै.स. २०७८/०७९ मा ४२ जना र शै.स. २०७९/०८० मा ४९ भर्ना भई रजिस्ट्रेशन कायम भएको देखिन्छ। यसरी शै.स. २०७९/०८० को प्रथम वर्षमा भर्ना संख्या ५२ बाट अझ बढ्न सक्छ। यसबाट विद्यार्थी भर्ना संख्यामा स्थिर नभई केही बढ्ने/घट्ने दर देखिन्छ। त्यस्तै कुल संख्या २७८ जना रहँदा छात्र ९९ जना अर्थात् ३५.६१ प्रतिशत र छात्रा १७९ जना अर्थात् ६४.३९ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। यसरी छात्राको संख्या उच्च हुनुमा छोरीबुहारी गाउँमा नै बसी उच्च शिक्षा अध्ययन गर्नुलाई लिन सकिन्छ। त्यस्तै पिछडिएका दलित र जनजातिको संख्या पनि शिक्षाको पहुँचमा रहेको देखिन्छ।

२.२ उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषण

यस क्याम्पसमा नियमित अध्ययनरत विद्यार्थीहरूको उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषणलाई तालिका नं. २ बाट गरिएको छ।

तालिका नं. २

उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषण

शै.स.	पहिलो वर्ष		दोस्रो वर्ष		तेस्रो वर्ष		चौथो वर्ष		
	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	
२०७३/०७४	३३	१९	२१	२	१७	७	-		
२०७४/०७५	२४	३	२८	१४	१६	९	-		
२०७५/०७६	२५	१६	२२	६	२८	१८	१५	६	
२०७६/०७७	३३	३०	२४	८	२५	१५	२८	६	
२०७७/०७८	५९	३१	२६	२३	२२	१५	२४	१३	
२०७८/०७९	६०	३६	५९	३७	१९	१५	१८	१३	
२०७९/०८०	४९	४२	नतिजा आउन बाँकी	५८	नतिजा आउन बाँकी	५८	नतिजा आउन बाँकी	१९	४

विविध (क्याम्पसको वार्षिक प्रतिवेदन)

स्रोत : नतिजा लेजर ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पस घोराखोरी

यस क्याम्पसको पहिलो वर्ष, दोस्रो वर्ष, तेस्रो वर्ष र चौथो वर्षका परीक्षामा सहभागी दर र उत्तीर्ण दरको प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दा शै.स. ०७३/०७४ को दोस्रो वर्षको परीक्षा नतिजाबाहेक सबै वर्षको उत्तीर्ण दर करिव ५० प्रतिशतभन्दा माथि देखिन्छ ।

२.३ स्नातक तह उत्तीर्ण र टिकाउ दर प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दा

स्नातक तह उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति विश्लेषण गर्दा प्रथम वर्षमा भर्ना भएको विद्यार्थीले पूरा कक्षाहरू दोस्रो, तेस्रो र चौथो वर्षसम्म टिकन मुस्किल नै रहेको देखिन्छ । यस तथ्यले विद्यार्थी टिकाउ दर कमी रहेका देखिन्छ । यहाँ स्नातक तह बीएड २०७३/०७४ लाई आधार मानी निम्नानुसारको तालिकाबाट विश्लेषण गरिएको छ ।

तालिका नं. ३

टिकाउ दर प्रवृत्ति विश्लेषण

भर्ना साल	भर्ना संख्या	पहिलो वर्ष २०७३		दोस्रो वर्ष २०७४		तेस्रो वर्ष २०७५		चौथो वर्ष २०७६	
		सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या
२०७२	२३								
टिकाउ		२२	१४	२२	१३	१७	९	१५	६
भर्ना साल	भर्ना संख्या	पहिलो वर्ष २०७४		दोस्रो वर्ष २०७५		तेस्रो वर्ष २०७६		चौथो वर्ष २०७७	
		सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या
२०७३	३३								
टिकाउ		३३	१५	२८	१४	२८	१८	२८	६
भर्ना साल	भर्ना संख्या	पहिलो वर्ष २०७५		दोस्रो वर्ष २०७६		तेस्रो वर्ष २०७७		चौथो वर्ष २०७८	
		सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या
२०७४	२५								
टिकाउ		२५	३	२२	६	२२	१५	१८	१३
भर्ना साल	भर्ना संख्या	पहिलो वर्ष २०७६		दोस्रो वर्ष २०७७		तेस्रो वर्ष २०७८		चौथो वर्ष २०७९	
		सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या	सहभागी संख्या	उत्तीर्ण संख्या
२०७५	२५								
टिकाउ		२५	१६	२४	९	२०	१५	१९	४

स्रोत : नतिजा लेजर ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पस, घोराखोरी

तालिका नं. ३ लाई अध्ययन गर्दा स्नातक तह बीएड पहिलो वर्षमा शै.स. २०७६/०७७ मा जम्मा भर्ना भएका विद्यार्थी संख्या २५ जना रहेका थिए । सो विद्यार्थीमध्ये पहिलो वर्षको परीक्षामा २५ जना सहभागी भए भने १६ जना अर्थात् ६४ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भएका थिए । त्यसैगरी शै.स. २०७७/०७८ को द्वितीय वर्षमा २४ जना परीक्षामा सहभागी भए भने ९ जना अर्थात् ३७.५ प्रतिशत उत्तीर्ण भएका थिए । शै.स. २०७८/०७९ को तृतीय वर्षमा २० जना विद्यार्थी सहभागी भए भने १५ जना अर्थात् ७५ प्रतिशत विद्यार्थी उत्तीर्ण भएका थिए । त्यस्तै शै.स. २०७९/०८० मा चौथो वर्षमा १९ जना परीक्षामा सहभागी भए भने ४ जना अर्थात् २१.०५ प्रतिशत उत्तीर्ण भएका छन् । यसरी हेर्दा चारवर्षे बीएड पहिलो वर्षबाट चौथो वर्षमा पुग्दा ६ जना विद्यार्थीले पढ्न छाडेको देखिन्छ । सहभागी विद्यार्थीको संख्यालाई आधार मान्दा स्नातक तह उत्तीर्ण दर प्रवृत्ति बढ्दो क्रममा रहेको तथ्यांकले देखाउँछ ।

३. शैक्षिक कार्यक्रमहरू

यस ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पस घोराखोरी, ओखलढुङ्गा स्नातक तह शिक्षाशास्त्र संकायमा पढाइने विषयहरूमध्ये मुख्य तीन विषयहरू नेपाली, अंग्रेजी र जनसंख्याको स्वीकृति लिई विशिष्टीकरणका कक्षाहरू सञ्चालन भइरहेका छन् ।

४. शैक्षिक पद्धति

ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पस चारवर्षे बीएड शिक्षाशास्त्र संकायमा आधारित हुने कार्यक्रमहरू सञ्चालित हुने क्याम्पस हो । त्यसैले यस क्याम्पसले सञ्चालन गरेका विशिष्टीकरण विषयसँगै सम्बन्धित शिक्षाका नवीनतम चिन्तन प्रविधि र पद्धतिको सैद्धान्तिक र प्रयोगात्मक पक्षलाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर एक कुशल शैक्षिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने लक्ष्यका साथ अगाडि बढेको छ । खासगरी प्रयोगात्मक रूपमा Mini Research, परियोजना कार्य, समूहगत कार्य, प्रतिवेदन लेखनजस्ता पक्षहरूलाई शैक्षणिक पद्धतिका रूपमा भित्र्याइएको छ । त्यस्तै प्रायोगिक पाठ्यांशअन्तर्गत रहेको अभ्यास शिक्षणलाई पनि प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरिँदै आएको छ । खासगरी सूचना सञ्चार र प्रविधिको उच्चतम प्रयोगलाई केन्द्रबिन्दुमा राख्ने प्रयास हुँदै आएको छ । यसका लागि निकट भविष्यमा नै सूचना र प्रविधिलाई अध्ययनअध्यापनको अभिन्न अंग बनाउनका लागि एक छुट्टै कार्यक्रम तथा योजना तथा रणनीतिका साथ अगाडि बढिनेछ ।

५. क्याम्पसको भौतिक अवस्था

यस क्याम्पसको भौतिक अवस्थालाई निम्न लिखित शीर्षकहरूमा रही विश्लेषण गरिएको छ ।

५.१ पूर्वाधार विकास

यस क्याम्पसको पूर्वाधार विकासका लागि क्याम्पस सञ्चालक समितिका अध्यक्ष श्री खड्गबहादुर कार्कीबाट साविक फूलबारी-२ मा क्याम्पसको नाममा मिति २०७१ साल पुस १ गते १३ रोपनी जग्गा प्राप्त भएको छ । क्याम्पसको आफ्नै जग्गा भए पनि हाल आफ्नो भवन बनाएर कक्षा सञ्चालन गर्न सकिएको छैन । अहिले श्री ज्ञान प्रकाश माविकै सम्पूर्ण भौतिक संरचनाहरूको प्रयोग भइरहेको छ । क्याम्पसको आफ्नै सम्पत्तिका रूपमा २६ कुर्सी, ७ दराज, ४ टेबल, ७ सेतो पाटी, १ सूचना पाटी, १० डेस्कटप कम्प्युटर, २ ल्यापटप र २ प्रिन्टर

आदि सामग्रीहरू रहेका छन्। क्याम्पसको आफ्नो जमिनमा आफ्नै भवन बनाउने रणनीतिक योजना रहेको छ।

५.२ शैक्षिक सामग्री

यस क्याम्पसमा शैक्षिक सामग्रीको नाममा दैनिक प्रयोगका सामग्रीहरू नै रहेका छन्। अन्य सामग्रीहरूको अभाव भएकाले यसका लागि गापा तथा अन्य संस्थाहरूबाट आर्थिक सहयोग लिई खरिद गर्ने योजना रहेको छ। क्याम्पसको ICT Lab अन्तर्गत ल्यापटप २, फोटोकपी मेसिन १, डेस्कटप कम्प्युटर १० साथै इन्टरनेटको पहुँच नभए पनि अन्य वैकल्पिक व्यवस्थामार्फत इन्टरनेटको अभावलाई पूरा गरिएको छ। क्याम्पसको १ लाइब्रेरी रहेको छ। पर्याप्त पाठ्यपुस्तक तथा सन्दर्भ सामग्रीको अभावलाई पूरा गर्ने उद्देश्यका साथ अधि बढिनेछ।

६. क्याम्पसको आर्थिक अवस्था/वित्तीय प्रगति

यस क्याम्पसको नियमित आय स्रोतमा विद्यार्थीहरूको शुल्कबाट प्राप्त हुने रकम नै प्रमुख स्रोतको रूपमा रहेको थियो। आव. २०७९/०८० मा क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीको भर्ना शुल्क, मासिक शुल्क, परीक्षा शुल्क, रजिस्ट्रेशन शुल्क, अभ्यास शिक्षण शुल्क, चारित्रिक प्रमाणपत्र शुल्क आदिबाट भएको जम्मा ४ लाख ३६ हजार ५ सय रुपैयाँ अम्दानी भएको थियो। त्यस्तै, विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट आव. २०७९/०८० मा १८ लाख ३९ हजार नियमित अनुदान तथा UGC Equity Grants अन्तर्गत ८ लाख रुपैयाँ प्राप्त भएको छ भने एक आव. २०७९/०८० को आम्दानी रु. ३०,७५,५००/- भएको छ। त्यस्तै मुद्दतीको ब्याज रु. ३९,२२७.५० तथा प्रदेश सरकारबाट सञ्चालन अनुदान ६ लाख गरी कुल जम्मा ३७ लाख १४ हजार ७ सय २७ रुपैयाँ ५० पैसा आम्दानी भएको छ।

त्यस्तै, खर्चतर्फ रजिस्ट्रेशन तथा परीक्षा फारम खर्च, अभ्यास शिक्षण खर्च, परीक्षा खर्च, पाठ्यपुस्तक खर्च, मसलन्द खर्च, नवीकरण शुल्क, आन्तरिक सुपरिवेक्षण खर्चलगायतको जम्मा प्रशासनिक खर्च रु. ८,७७,४७०/- तथा प्राध्यापक तथा कर्मचारी तलबभत्तातर्फ खर्च रु. ७,६०,०००/-, पाठ्यपुस्तक खरिद ४,२०,०००/- तथा फर्निचर खरिद रु. २,४९,७३०/- गरी जम्मा रु. २३,०७,२००.५०/- खर्च रहेकोमा जम्मा गरी रु. १४,०७,५२७.५०/- क्याम्पसको बचत रहेको देखिन्छ।

६.१ वित्तीय स्रोत विश्लेषण

६.१.१ आम्दानी विश्लेषण

यस क्याम्पसको आव. २०७९/०८० को आम्दानी विश्लेषणलाई निम्नलिखित तालिकाबाट स्पष्ट पार्न सकिन्छ।

तालिका नं. ४

आव. २०७९/०८० को आम्दानी विवरण

विवरण	आम्दानी रु.	कैफियत
विद्यार्थी शुल्कबाट	४,०६,०००/-	स्वआर्जित क्याम्पसबाट

विविध (क्याम्पसको वार्षिक प्रतिवेदन)

UGC बाट	१८,३९,०००।-	नियमित अनुदान UGC बाट
UGC बाट	८,००,०००।-	UGC Equity Grants
मुद्दतीको ब्याज	३९,२२७.५०।-	स्वआर्जित क्याम्पसबाट
चमेना गृह		स्वआर्जित भाडाबाट
चारित्रिक प्रमाणपत्र	२६०००।-	स्वआर्जित क्याम्पसबाट
गापा अनुदान		
सञ्चालन अनुदान	६,००,०००।-	प्रदेश सरकार
कुल आम्दानी	रु.३७,४९,२२७.५०।-	

स्रोत : आम्दानी खाता विवरण, ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पस घोराखोरी

६.१.२ खर्च विश्लेषण

यस क्याम्पसको आव. २०७९/०८० को खर्च शीर्षकलाई निम्नलिखित तालिकामा राखी विश्लेषण गरिएको छ ।

तालिका नं. ५

आव. २०७९/०८० को खर्च विवरण

चालु खर्च		पूँजीगत खर्च	कैफियत
प्राध्यापक तथा कर्मचारी पारिश्रमिक	७,६०,०००।-	-	
परीक्षा शुल्क	१,९६,८८५।-		
प्रशासनिक खर्च	५,५०,५८५।-	-	
पा.पु. खरिद	४,२०,०००।-		
फर्निचर खरिद	२,४९,७३०।-		
छात्रवृत्ति	१,३०,०००।-	-	
जम्मा खर्च	२३,०७,२००।-		

स्रोत : खर्च खाता विवरण, ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पस, घोराखोरी

६.२ लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र लेखा परीक्षण टिप्पणी

यस क्याम्पसको स्थापना कालदेखि हालसम्म गरिएका लेखा परीक्षणका प्रतिवेदनअनुसार लेखा परीक्षण टिप्पणी अध्ययन गर्दा लेखा परीक्षणको क्रममा क्याम्पसको लेखा तथा हिसाबकिताब प्रचलित कानून तथा नियमअनुसार राखिएको प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको छ । लेखा परीक्षक मित्र एसोसिएट्सले स्रोतमा कटाउनुपर्ने करहरू कटाई सम्बन्धित राजस्व कार्यालयमा दाखिला गरेको तथा संस्थाको हिसाबकिताब प्रचलित कानूनअनुसार राखेको लेखा परीक्षण टिप्पणीमा सुभाब दिइएको छ ।

७. क्याम्पसको सामाजिक अवस्था

यस क्याम्पसको स्थापना र सञ्चालन समुदायले नै गरेको हुँदा क्याम्पस र समुदायबीचको सम्बन्ध पारस्परिक रूपमा घनिष्ठ रहेको छ। यस क्याम्पसले आफ्ना समस्या अभिभावक रहेको क्याम्पस भेला बोलाएर राख्ने गरेको छ। २०८०।०८।०९ गते क्याम्पसले आयोजना गरेको अभिभावक भेलामा करिब १५० जना अभिभावकहरू उपस्थित देखिनु पनि र क्याम्पस सञ्चालक समितिको निर्णयले पनि क्याम्पस र समुदायबीचको सम्बन्ध राम्रो देखिन्छ। साथै २०८० साल मंसिर ९ गतेको अभिभावक भेला तथा क्याम्पस सभाले पारित गरेको आर्थिक, सामाजिक तथा शैक्षिक क्षेत्रको सबल र दुर्बल पक्ष निम्नानुसार रहेका छन्।

८. क्याम्पसका सबल पक्षहरू

- स्थानीय क्षेत्रमा तथा भूगोलमा आवश्यक मध्यमस्तरीय जनशक्ति स्थानीय स्तर तथा व्यक्तिबाट आपूर्ति भएको,
- यस सामुदायिक क्याम्पसबाट समुदायका स्नातक तहको उच्च शिक्षा आर्जन गर्न चाहने विद्यार्थीहरूले गाउँमा नै स्नातकसम्मको शिक्षा प्राप्त गरी वा गर्ने अवसर प्राप्त भएको,
- ग्रामीण स्तरमा बसोबास गर्ने छोरीबुहारीले स्नातक तहसम्मको शिक्षा घरमा नै बसोबास गरी प्राप्त गर्दा शिक्षित आमाको संख्याबाट शिक्षित परिवार निर्माणमा सहयोग पुगेको,
- कक्षा १२ को शिक्षा उत्तीर्ण गरी सहर जान नसकेका र आर्थिक क्षमता कमजोर भएका विद्यार्थीहरूका लागि घरको सुठोपिठो खाएर छात्रवृत्ति प्राप्त तथा न्यून शुल्कमा शिक्षा हासिल गरी रोजगारका अवसर प्राप्त गर्दै आर्थिक स्तर सुधार तथा सामाजिक विकासमा योगदान पुगेको ,
- हालसम्म क्याम्पसलाई यस क्याम्पसको संस्थापक मातृसंस्था श्री ज्ञान प्रकाश मावि घोराखोरीले भौतिक स्रोतहरू भवन, कक्षाकोठा, खेलमैदान, खानेपानी आदि थुप्रै स्रोतहरूको उपयोग गर्न दिएकाले धेरै सहयोग पुगेको।

९. क्याम्पसका दुर्बल पक्षहरू

- क्याम्पसको आफ्नो स्वामित्वमा रहेको जग्गामा आफ्नो भवन निर्माण गर्न नसक्नु,
- लाइब्रेरीमा पर्याप्त पाठ्यपुस्तक र सन्दर्भपुस्तकको व्यवस्था गर्न नसक्नु,
- क्याम्पस सञ्चालनका लागि आवश्यक आर्थिक अभाव रहनु,
- क्याम्पसको आफ्नो भवन नभएकाले प्रशासनिक कार्य सञ्चालनका लागि आवश्यक मात्रामा कोठाहरूको अभाव हुनु,
- पठनपाठन र प्रशासनिक कार्यका लागि पर्याप्त मात्रामा जनशक्ति नहुनु,
- आवश्यकताअनुसार पूर्णकालिक शिक्षकको व्यवस्था गर्न नसकिएको।

१०. क्याम्पसका अवसरहरू

- आर्थिक स्रोतको व्यवस्थापन गरी उपयुक्त ठाउँमा क्याम्पसको आफ्नै जग्गामा भौतिक संरचना

निर्माणमा चुनौती,

- विकास हुँदै गएको प्रविधिसँग शिक्षालाई व्यावसायिक बनाउन चुनौती रहेको,
- दिगो आर्थिक स्रोत व्यवस्थापनबिना पूर्णकालीन अध्यापकको व्यवस्थापनमा चुनौती देखिएको,
- दुर्गम क्षेत्रका कारण दिगो इन्टरनेट प्रविधिको पहुँचमा पुन चुनौती रहेको,
- वर्तमान परिवेशअनुसार सूचना सञ्चार प्रविधिको पहुँचमा चुनौती रहेको,
- आम्दानी र खर्चबीच सन्तुलन गर्न चुनौती देखिएको ।

११. क्याम्पसका तात्कालिक कार्यक्रमहरू

- उपयुक्त स्थानमा जग्गा खरिद गरी भवन निर्माण गर्नुपर्ने,
- स्रोत खोजी गरी आर्थिक व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,
- पूर्णकालीन अध्यापकको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,
- पुस्तकालयमा नयाँ पाठ्यक्रमअनुसारका पाठ्यपुस्तक र सन्दर्भ पुस्तकहरूको व्यवस्था हुनुपर्ने,
- आर्थिक स्रोतको दिगो व्यवस्थापन गर्नुपर्ने,
- यस क्याम्पसले गर्ने नियमित कामहरूलाई अझ सरल र छिटोछरितो तरिकाबाट व्यवस्थापन तथा सम्पादन गर्ने ।

१२. क्याम्पसका दीर्घकालीन कार्यक्रमहरू

- विद्यालयमा आश्रित क्याम्पसलाई आगामी तीन वर्षभित्र पूर्णरूपमा भौतिक पक्षमा आत्मनिर्भर बनाउने योजना निर्माण गरी अघि बढ्ने,
- हाल पढाइ भइरहेका विषयहरूमा सीमित नरही अन्य विषयहरूको पनि अनुमति लिई कक्षा सञ्चालनको व्यवस्थापन गर्न आर्थिक साथै भौतिक स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने,
- यस क्याम्पसलाई बहुमुखी क्याम्पसको रूपमा अघि बढाउने,
- पूर्णकालीन जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्ने ।

अन्त्यमा, पूर्ण सामुदायिक सेवामूलक र नाफारहित यस ज्ञान ज्योति सामुदायिक क्याम्पसले देश निर्माणमा ग्रामीण क्षेत्रको समग्र विकासमा शिक्षा प्रदान गरी सहयोग पुऱ्याउँदै आएको छ भन्ने विश्वास छ । यस क्याम्पसको भौतिक, शैक्षिक विकासमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, गाउँपालिका, शिक्षा शाखा, वडा कार्यालय साथै अन्य संघसस्था सबैको सहयोगले क्याम्पसको सेवालालाई चुस्तदुरुस्त बनाउन सहयोग मिलेको कुरा यस क्याम्पस साथै सरोकारवाला सबैको ठम्याइ रहेको देखिन्छ । सधैँभै सबै पक्षबाट यस क्याम्पसलाई सहयोग प्राप्त भइरहनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

गणेशप्रसाद कट्टेल

क्याम्पस प्रमुख

प्रतिवेदक